

فساد دربار فتحعلی شاه

۶ دی ۱۳۹۵ ساعت ۱۵:۱۸

در دوره سلطنت فتحعلیشاه به واسطه مخارج گزاف حرمسرا و عیاشی درباریان و شاهزادگان قاجار، مخارج دربار و دولت افزایش یافت بودجه و درآمد مملکت صرف زنان حرمسراها، «وظیفه دعاگویان» و مقرری چاکران درباری می گردید. در همین ایام بود که سرجان ملکم سرگور اوزل، سر هارد فورد جونسا استادان لژهای فراماسونی انگلستان به اتفاق سایر نمایندگان سیاسی آن کشور با کیسه های زر و لیره های چشم خیره کن به سوی دربار ایران هجوم آوردند.

جوان و تاریخ- کشکول

در دوره سلطنت فتحعلیشاه به واسطه مخارج گزاف حرمسرا و عیاشی درباریان و شاهزادگان قاجار، مخارج دربار و دولت افزایش یافت. بودجه و درآمد مملکت صرف زنان حرمسراها، «وظیفه دعاگویان» و مقرری چاکران درباری می‌گردید. در همین ایام بود که سر جان ملکم، سر گور اوزل، سر هارد فورد و جونس استادان لژهای فراماسونی انگلستان به اتفاق سایر نمایندگان سیاسی آن کشور با کیسه‌های زر و لیره‌های چشم خیره‌کن به سوی دربار ایران هجوم آوردند. شاه قاجار که در زیر فشار کسر بودجه و مخارج سرسام‌آور حرمسرای خویش عاجز مانده بود، مجبور شد، بتدریج، کسری درآمد عمومی مملکت را با گرفتن رشوه به عناوین مختلف از قبیل تقدیم، پیشکش، مداخله سیورسات عایدی و غیره تأمین نماید و روز به روز دامنه این نوع درآمدها را توسعه دهد. پیشکش، تقدیمی و مداخل که در ابتدا ظاهراً فقط برای احترام و قدرشناسی کوچکتز از بزرگتر بود، رفته رفته حکم رشوه را پیدا کرد. و چون پادشاه قاجار خود رشوه می‌گرفت به مصداق «الناس علی دین ملوکهم» خود سرمشقی برای رشوه‌گیری وزرا و مأمورین دولت نیز شد؛ و گرفتن رشوه و مقرری از انگلیسیها برای اولین بار توسط میرزا ابو الحسن شیرازی، فراماسون راسخ العقیده به صورت مستمر، درآمد و بعدها به نام «مقرری خانوادگی» تغییر عنوان داد. بطوری که فرزند میرزا ابو الحسن پس از مرگ پدرش از دولت انگلیس تقاضا کرد رشوه‌ای را که به پدرش می‌دادند، به او هم بدهند ولی اربابان حاضر نشدند. «جان ویلیام کی نویسنده انگلیس... می‌نویسد: «ملکم مأموریت داشت از دو طریق با دادن رشوه و کمک به ایرانوارد مذاکره شود؛ اول اینکه سالی سیصد یا چهار صد هزار روپیه برای مدت سه سال به دولت ایران بدهد؛ دوم با دادن رشوه به شاه و وزرا، آنها را با خود همراه گرداند. ملکم راه دوم را پیش گرفت و به مقصود خویش نایل آمد.» هر اشکالی که بود به وسیله لیره و طلای انگلیسی بطور معجزه آسایی حل می‌شد... باید قبول کرد که سر هارد فورد و جونس از این راه موفقیت‌های قابل ملاحظه‌ای به دست آورد... اگر قرار بود یکی از عمال دولت فرانسه از ایران اخراج شود، دولت قیمت اخراج او را درست مانند قیمت یک اسب تعیین می‌کرد. ایران مملکتی است که در آن بدون صرف پول زیاد، نمی‌توان یک قدم برداشت.» واتسن می‌نویسد: «بطور کلی، مداخل عبارت از درآمدی است که به صورت نقدی برای کمبود مخارج به هر صورت و عنوان حتی به زور و جبر دریافت می‌گردد! در ایران اگر دو طرف معامله یعنی دهنده و گیرنده، رئیس و مرئوس و یا دو نماینده برای انجام معامله‌ای حاضر باشند، باز ممکن نیست معامله‌ای بدون دخالت یک واسطه انجام گیرد. البته ممکن است گفته شود که طبیعت بشر در همه جا یکسان است... ولی در هیچ کشوری مانند ایران این امر تا به این حد، علنی و بدون خجالت عمومی نیست.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۱۹۹۶۱/شاه-فتحعلی-دربار-فساد>